

KELLNER SÁNDORTÓL SIR ALEXANDER KORDÁIG

1893. szeptember 16-án Pusztatúrpásztón, egy szegény zsidó család harmadik gyerekeként született Kellner Sándor László.

Már diákként írással foglalkozott, és művésznévnek a római katolikus szent mise bevezető mondatából (sorsum corda, emeljétek fel szívünket) a Korda szót választotta.

Jobb híján kezdett filmekről írni, hamarosan azonban az első magyar filmstúdió munkatársa lett.

Az itt tanultak alapján alapította a Pesti Mozi-t, megteremtve ezzel a magyar filmes újságírást.

Hihetetlen munkabírásával közben a Triolor stúdióban saját filmet (A becsapott újságíró) rendezett.

1916-ban Janovics Jenő kolozsvári színigazgató, filmrendező és vállalkozó meghívta újonnan alapított filmvállalatához.

Moholy Nagy László tervei szerint a Corvin filmgyár pesti részlegének megvásárlását követően Zuglóban modern stúdiót hozott létre 1917-ben. Itt 1917-től 1919-ig 25 némafilmet alkotott. (Többek között A nagymama, (1916) Mágánás Miska, (1916) Szent Péter esernyője, (1917) A gólyakalifa, (1917) Az aranyember, (1918)).

A forradalmi társadalmi változások alkalmával a haladónak tartott oldalt választotta. A Károlyi-kormányban filmügyi kormánybiztos, a Tanácsköztársaság idején direktórium tag volt. Ennek bukása után első felesége, Farkas Antónia, művészneven Korda Mária színésznő, segítségével Bécsbe, majd Berlinbe emigrált.

Ezt a korszakát mintegy 10 film jelzi (köztük Sámson és Delila, Bécs 1922, Modern Dubarry, Berlin, 1927)

Rövid hollywoodi és párizsi tartózkodás következik, szintén filmek készítését jelenti (Lány a Maximból, Párizs, 1933, és Trójai Heléna magánélete. Hollywood, 1927.). Ezt követően végleg Angliában telepedik le és szinte a semmiből megteremti az angol filmipart. Világhírű rendezése „A VIII. Henrik magánélete”, ezen kívül még 6 filmet készített angliai tartózkodása alatt.

Churchill személyes kérésére Amerikába utazott, ahol lehetősége volt a nemzetközi filmgyártás számára fiatal tehetségek felfedezésére. „A lady Hamiltonnal” vált híressé Laurence Olivier és Vivien Leigh.

A II. világháború miatt „A Bagdadi tolvaj” filmjét az Egyesült Államokban volt kénytelen befejezni.

Visszatértét követően, 1942-ben, György király lovaggá ütötte ezzel a pusztatúrászói zsidó gyerekből Sir Alexander Korda lett.

A háborút követően már csak producerként tevékenykedett.

1956. január 23-án, 62 éves korában, Londonban, szívroham következtében hunyt el.

Róla nevezte el a Brit Filmakadémia az adott év legkiemelkedőbb filmjéért adományozott díjat.

Hazánkban, Etyeken filmstúdiót alapított, ahol több nemzetközi sikert elért külföldi filmet is forgattak.

Ezzel a megemlékezéssel közelgő születésének 125. évfordulójáról kívántunk megemlékezni Kellner Sándor Lászlóról.

Tánczos Imre